

МИСТЕЦЬКА ОСВІТА
ТА РОЗВИТОК
ТВОРЧОЇ
ОСОБИСТОСТІ

Збірник наукових праць

Випуск 9

Міністерство освіти і науки України
Uniwersytet Rzeszowski
Wydział Muzyki
Рівненський державний гуманітарний університет
Інститут мистецтв

МИСТЕЦЬКА ОСВІТА ТА РОЗВИТОК ТВОРЧОЇ ОСОБИСТОСТІ

Збірник наукових праць

Випуск 9

Рівне – 2023

Редакційна колегія:

Сверлюк Я.В. – доктор педагогічних наук, професор, директор Інституту мистецтв Рівненського державного гуманітарного університету;

Олексюк О.М. – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри теорії та методики музичного мистецтва Інституту мистецтв Київського університету ім. Бориса Грінченка;

Павелків Р.В. – доктор психологічних наук, професор, заслужений працівник освіти України, академік АН ВШ України, перший проректор Рівненського державного гуманітарного університету;

Пелех Ю.В. – доктор педагогічних наук, професор, заслужений працівник освіти України, академік Національної академії наук вищої освіти України, проректор з науково-педагогічної роботи, європейської інтеграції та інновацій;

Mirosław Dymon – Dr. hab., prof. Uniwersytet Rzeszowski Wydział Muzyki.

Лісова С.В. – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри теорії та методики професійної освіти Рівненського державного гуманітарного університету;

Потапчук Т.В. – доктор педагогічних наук, професор кафедри теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти Прикарпатського національного університету імені В. Стефаника;

Джус О.В. – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри професійної освіти та інноваційних технологій Прикарпатського національного університету імені В. Стефаника;

Рибалко Л.С. – доктор педагогічних наук, професор кафедри освітології та інноваційної педагогіки Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди;

Прокочук В.І. – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри гри на музичних інструментах Інституту мистецтв Рівненського державного гуманітарного університету;

Добровольська Р.О. – доктор філософії PhD, старший викладач кафедри вокально-хорової підготовки, теорії та методики музичної освіти Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського;

Клепар М. В. – заслужений працівник культури України, доктор педагогічних наук професор кафедри початкової освіти Прикарпатського національного університету імені В. Стефаника;

Лупаренко С.С. – доктор педагогічних наук, професор кафедри освітології та інноваційної педагогіки Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди.

*Рекомендовано вченою радою Рівненського державного гуманітарного університету
(протокол № 4 від 27.04.2023 р.)*

Мистецька освіта та розвиток творчої особистості : зб. наук. пр. /
М 656 Uniwersytet Rzeszowski wydział Muzyki, Рівнен. держ. гуманіт. ун-т,
Ін-т мистецтв. – Рівне : Волин. береги, 2023. – Вип. 9. – 172 с.

ISBN 978-617-8260-05-7

Збірник наукових праць присвячений актуальним питанням професійної підготовки фахівців мистецького напрямку. Висвітлюються сучасні методологічні підходи розвитку творчої особистості студентів, охарактеризовано особливості музично-педагогічної діяльності.

Для викладачів і студентів мистецьких навчальних закладів, науковців й працівників в галузі музичної педагогіки та мистецтвознавства.

УДК 7.071.5

ЗМІСТ

РОЗДІЛ I.

Теорія і методологія мистецької освіти

<i>Остапчук М.М., Никон О.К.</i> Формування професійної мотивації навчання як фактор активізації творчої діяльності студентів.....	5
<i>Заходякін О., Козак І.</i> Методичні засади розвитку музичної пам'яті піаністів в процесі фортепіанної підготовки.....	11
<i>Крижановська Т.І., Маєвська О.В.</i> Методичні аспекти процесу формування початкових акомпаніаторських навичок учнів-піаністів ДМШ.....	16
<i>Онищук В.І., Сметана О.П.</i> Удосконалення професійної підготовки майбутніх педагогів-музикантів у форматі дистанційного навчання.....	25
<i>Смик Л., Цюлюпа Н.</i> До питання розвитку поліфонічних умінь в учнів дитячих музичних шкіл.....	32
<i>Стецюк М.В., Крусь О.П.</i> Методи розвитку творчих здібностей учнів-піаністів дитячої музичної школи.....	37

РОЗДІЛ II.

Сучасні виміри мистецтвознавства

<i>Єгоров В.С.</i> Конволюційні ревербератори у сучасній звукорежисурі.....	45
<i>Іваник Н.М.</i> Таїнство шлюбу як складова культурної обрядовості української православної традиції в її музично-естетичному вимірі.....	53
<i>Ковлева М.</i> Шляхи становлення та розвитку професійної бандурної школи в Україні.....	67
<i>Якимчук С.Н., Лахтюк А.Р.</i> Вокально-хорова творчість композитора Бориса Лятошинського першої половини ХХ століття (на прикладі кантати «Заповіт»).....	73
<i>Даюк Ж., Остапик Н.</i> Дитяче фортепіанне мистецтво у творчості українських композиторів.....	80
<i>Павлице Т.І., Мазур Д.В., Заходякін О.В.</i> Історико-теоретичний аспект розвитку сопілкового інструментарію.....	85
<i>Рокищук І., Дубовик О.</i> Генеза науково-технічної революції та інформаційного суспільства.....	94
<i>Сверлюк Л., Сян Шуай.</i> Використання фольклорних традицій в українській естрадній музиці.....	104
<i>Столярчук Б.Й.</i> Історія кафедри музичного фольклору і її роль у відродженні української культури.....	110
<i>Турко Н., Грушовець А.</i> Зародження та розвиток жанру «фортепіанна мініатюра» в музичному мистецтві.....	116

РОЗДІЛ III.

Методика музичного навчання і виховання

<i>Брень О.В.</i> Розвиток співацьких навичок у дітей дошкільного віку засобами ігрових технологій.....	123
<i>Гаврилів М.С., Гумінська О.О.</i> Методи спілкування, взаємодії, співпраці на уроці музичного мистецтва.....	130

<i>Денисюк Н.М., Гумінська О.О.</i> Сучасний досвід застосування Орф-підходу на музичних заняттях в ЗДО	138
<i>Крижановська Т.І., Карпова А.О.</i> Художній розвиток підлітків в умовах діяльності мистецьких гуртків	146
<i>Кондрачук Д.Р.</i> Організація інструментального музикування в процесі музично-творчого розвитку дошкільників	155
<i>Крет М.В., Левчук Н.О.</i> Музично-етичний досвід, як чинник формування морального світу молодших школярів	162
Про авторів	168

Hrechaniuk L.P. Fortepiano ta muzychna tvorchist [Piano and musical creativity]. URL http://novovolynsk-cdut.edukit.volyn.ua/viddily/hudozhnjo-estetichnij_viddil/kerivnik_gurtka_vokaljna_grupa_akompaniator/ Data zvernennia 04 liutoho 2023.[in Ukrainian].

Sapfyrova L.P. Profesiina maisternist akompaniatora yak zaporuka rozvytku muzychnosti vykhovantsia [Professional skill of the accompanist as a guarantee of the development of musicality of the student]. URL <https://naurok.com.ua/vistup-profesiynamaysternist-akompaniatora-yak-zaporuka-rozvitku-muzichnosti-vihovancya-92708.html> Data zvernennia 04 liutoho 2023. [in Ukrainian].

•

УДК 78.071:378.018.43

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-1680-6976>

ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0009-3873-5153>

*Онищук В.І.,
Сметана О.П.*

УДОСКОНАЛЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ-МУЗИКАНТІВ У ФОРМАТІ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

Анотація. У змісті даної статті розкриті основні вектори дистанційного навчання вищих навчальних закладів мистецького напрямку. На основі аналізу наукових доробків та методичних рекомендацій здійснено спробу переконатись, що дистанційний формат, певною мірою, може бути адаптований у музичній навчальній практиці. Відтак, у процесі домінування дистанційності у музичному академічному просторі, на нашу думку, мають бути сформовані адекватні моделі технології навчання. Дистанційне навчання – це новий освітній досвід, який з’явився в Україні у зв’язку з різними пандемічними факторами, це форма організації освітнього процесу, в основі якої лежить, здебільшого, самостійна форма роботи студента. І, щоб такий формат здобуття знань став результативним, необхідно дослідити та адаптувати до сучасних вимог освіти нові форми, режими навчання музичних закладів. У статті було розглянуто фактори організації та забезпечення освітнього процесу дистанційної форми навчання в синхронному та асинхронному режимі для здобувачів музичної освіти.

Аналіз даної теми розкриває особливості сучасних умов освітнього простору, деталізує процес накопичення інтелектуальних можливостей у фаховій роботі студентів з інформаційними потоками, спрямовує розвиток критичного мислення та професійної компетентності майбутніх педагогів-музикантів. Такі завдання освіти повинні бути пов’язані з новими методами та напрямками дистанційного навчання і можуть бути розширені за допомогою музично-комп’ютерних технологій. Накопичення об’єму знань, ресурсів і творчих можливостей у сфері МКТ у процесі дистанційного навчання формує серйозний вплив не тільки на інформаційний музичний простір, але й, загалом, на створення та виконання музичної інформації. У зв’язку з цим, виникає гостра потреба у спеціалістах-музикантах, що акумулюють і використовують такі знання.

Отже, найдоцільнішим спрямуванням у навчальному процесі з музично-комп’ютерними технологіями є активізація таких напрямків: стимуляція пізнавальної діяльності, формування інтерактивності музичного мислення студентів, розвиток

користувальної інтуїції, уміння аналізувати та засвоювати сучасні музичні технології у різних напрямках .

Для формування такого роду музичних знань у статті представлені відповідні інтернет – ресурси, як практичні творчі платформи для навчання та підвищення освітньої кваліфікації студентів.

Завдання комплексної реалізації дистанційної освітньої практики, на нашу думку, повинно у подальшому створити «інтелектуальну» систему підготовки та актуалізації компетентності студентів напрямку «Музичне мистецтво» ВНЗ, дозволить сформувати особистісно-орієнтований підхід у навчанні, підвищить рівень навчальних музичних досягнень та інтерес до музичного мистецтва.

Ключові слова: дистанційне навчання, музичне мистецтво, музично-комп'ютерні технології, освітній простір, естрадна музика, інтелектуальний потенціал, навчальний процес, персоніфікований підхід.

Abstract. In the content of this article, the main vectors of distance learning in higher educational institutions in the field of art are revealed. Based on the analysis of scientific works and methodical recommendations, an attempt was made to make sure that the distance format, to a certain extent, can be adapted in musical educational practice. Therefore, in the process of dominance of remoteness in the musical academic space, in our opinion, adequate models of learning technology should be formed. Distance learning is a new educational experience that appeared in Ukraine in connection with various pandemic factors, it is a form of organization of the educational process, which is based, for the most part, on the independent form of the student. And in order for this format of knowledge acquisition to become effective, it is necessary, in our opinion, to research and adapt new forms and modes of training in music institutions to the modern requirements of education. In the article, we described the organization and provision of the educational process of distance education in synchronous and asynchronous mode for students of music education.

In the conditions of rapid informatization of society, we analyze the vector of changes in the technology of the modern educational space, methods of expanding and deepening the intellectual capabilities of students' professional work with information flows, the development of critical thinking and professional competence of future teachers-musicians. We believe that such formats should be inextricably linked with new methods and directions of distance learning and can be expanded and diversified with the help of music and computer technologies. The accumulation of knowledge, resources and creative possibilities in the field of ICT in the process of distance learning has a serious impact not only on the informational music space, but also, in general, on the creation and performance of musical information. In this regard, there is an urgent need for specialist musicians who accumulate and use such knowledge.

Therefore, the most expedient direction in the educational process with music-computer technologies is the activation of the following directions: stimulation of cognitive activity, formation of interactivity of students' musical thinking, development of user intuition, ability to analyze and quickly learn modern music technologies in various directions.

For the formation of this kind of musical knowledge, we considered in the article the use of relevant Internet resources as practical creative platforms for training and professional development of students, teachers of the department of pop music of RDSU.

The task of comprehensive implementation of distance educational practice, in our opinion, should in the future create an "intellectual" system of training and constant updating of the competence of students of the "Musical Art" direction of the university, will allow to form a person-oriented approach to education, increase the level of educational musical achievements and interest in music art

Key words: distance learning, musical art, music-computer technologies, educational space, pop music, intellectual potential, educational process, personalized approach.

Постановка проблеми. XXI століття відкриває для кожної людини безліч можливостей і переваг, інтернет став невід'ємною частиною життя сучасних українців. Новітні інформаційні технології, інноваційні методики відіграють важливу роль у підготовці сучасного фахівця, який є конкурентноспроможним, як для українського ринку праці, так і за кордоном.

В умовах стрімкої інформатизації суспільства та зміни технології основним завданням сучасного освітнього процесу має стати розширення інтелектуальних здібностей особистості, мотивація і підготовка до фахової роботи студента з інформаційними потоками, розвиток критичного мислення та професійної компетентності.

Проблема організації освітнього процесу була актуальною на всіх історичних етапах становлення та розвитку суспільства. Сьогодні, в умовах різноманітних непередбачуваних подій, медичних трансформацій, військових випадів суттєво зменшується можливість підтримувати процес очної форми навчання. Різкий перехід на дистанційну форму навчання не лише завдав стресу учасникам освітнього процесу, але й поставив нові вимоги, нові виклики до формату академічного простору.

Дистанційне навчання – це новий освітній досвід, який з'явився в Україні у зв'язку різними пандемічними факторами, це форма організації освітнього процесу, в основі якої лежить, здебільшого, самостійна форма студента. Це дає змогу навчатися у зручній для особистості час та на будь-якій дистанційній відстані. Дистанційне навчання передбачає таку організацію навчального процесу, в якій студент навчається самостійно за розробленою викладачем програмою і віддалений від нього в просторі, чи в часі, однак, може вести діалог з ним за допомогою телекомунікаційних засобів.

Відповідне навчання з переважним форматом самостійного осмислення відоме давно. У нашій країні воно називалося «заочним», на заході «кореспондентським» або дистанційним. Ефективність даного типу навчання залежить від форм і методів надання навчальних матеріалів, контакту з викладачем та контролю роботи. Закономірно, що розвиток цієї форми навчання був зумовленим обов'язковим впровадженням новітніх технологій і засобів комунікації (Кремень, 2006).

У глобальному світі накопичено значний досвід адаптації самостійної освіти. Зокрема, у такому освітньому просторі працюють Корейський національний відкритий університет, Університет південної Африки, Китайський телеуніверситет, Національний відкритий університет ім. Індіри Ганді.

Як визначено в наказі Міністерства освіти і науки України від 25.04.2013р., № 466 «Про затвердження положення про дистанційне навчання», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України, дистанційне навчання – це індивідуалізований процес набуття знань, умінь, навичок і способів пізнавальної діяльності людини, яке функціонує на базі сучасних психолого-педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій[6]. **Аналіз останніх досліджень і публікацій.** Проблема організації навчального процесу була актуальною на всіх історичних етапах становлення та розвитку українського суспільства. Не оминула вона дослідників, викладачів-практиків, науковців різних часів.

Грунтовні наукові пошуки практичної інформації щодо даної теми виявили певні протиріччя у баченнях, навчальних постулатах, зорієнтованих переходом у змішаний та дистанційний формати; довели доцільність розробки сучасних мистецько-педагогічних засобів у процесі формуванні готовності студентів за допомогою різноманітних освітніх режимів.

Різні аспекти пошуку ефективних інноваційних форм навчання знайшли своє відображення в історії зарубіжної та вітчизняної педагогічної думки. Дану педагогічну проблему розкрили у своїх наукових працях Я.Коменський, Й.Песталотці, А.Дістервег, Дж.Дьюї, В.Сухомлинський. Науковим обґрунтуванням даної теми є дослідження вітчизняних авторів, які доводять ефективність використання новітніх технологій: технологія комп'ютерного інформаційного навчання (Кремень, 2006) технологія інтерактивного навчання (Дяченко-Богун, 2014) (Дичківська, 2004), (Пометун, Пироженко, 2004), (Кравчена, 2019); використання комп'ютерного моделювання в умовах дистанційного навчання (Литвинова, Соколюк, 2020).

Суттєвими ознаками організації форм навчання, які розглядали науковці, були: розподіл навчально-організаційних функцій, характер спілкування, добір і послідовність елементів навчальної роботи, взаємодія часового і просторового режимів освіти.

Сьогодні сформовано багато підходів на визначення організації форм «дистанційного навчання». Цей формат був описаний та досліджений такими зарубіжними вченими, як Д.Кіган, М.Мур, М.Томпсон, А.Кларк. Кожен із цих науковців підкреслював окремий аспект у вищевказаній формі здобуття знань.

У вітчизняній літературі також не оминули аналітичний «зріз» проблематики даної теми. У працях методистів-науковців Б.Шуневича, Г.Яценка, С.Степаненка, В.Стрельнікова представлені особливі приклади та важелі дистанційного навчання у конкретних навчальних закладах.

Мета статті – проаналізувати форми змішаного та дистанційного навчання у процесі здобуття освіти майбутніх педагогів-музикантів вищих навчальних закладів.

Виклад основного матеріалу дослідження. На сучасному етапі вітчизняного розвитку система вищої освіти різко та, часом, непередбачу-

вано змінює, адаптує різні формати навчально] практики. Звичний традиційний метод очної комунікації, здається, залишає підмостки музичної педагогіки. І, хоча, “живий” спосіб спілкування для формування особистості майбутнього студента-музиканта є принципово пріоритетним, нажаль, його стрімко витісняє дистанційний формат. Причина таких змін та необхідності “перенастроювати” навчальний процес у дистанційний спосіб пов’язана з непростим завданням підготовки фахівців музичних навчальних закладів в умовах непередбачуваних критичних суспільних реалій. На думку В.Г.Кременя «...дистанційна форма освіти – це реакція на зовнішні зміни, які відбуваються у світі (об’єктивні тенденції глобалізації світу, бурхливий розвиток інформаційно-телекомунікаційних технологій, зростання соціально-економічних темпів розвитку)» (Кремень, 2006).

Навчальний процес у ВНЗ напрямку “Музичне мистецтво” – це організована двостороння діяльність, яка форматує максимальне засвоєння та усвідомлення навчального матеріалу та подальшого застосування отриманих знань та навичок у мистецькій практиці. Але, впроваджений нині дистанційний вид роботи на даному напрямку, потребує певного осмислення та корекції.

На думку І.К. Чурпій, система дистанційного навчання розрахована на достатньо свідомих студентів, персоніфіковано вмотивованих, які не потребують регулярного контролю з боку викладача (Чурпій, 2020). Формат дистанційного навчання потребує від студента певного початкового набору знань, умінь та навичок. Зокрема, для підвищення результативності навчання студент повинен ознайомитися з критеріями самостійного опрацювання матеріалу і мати навички роботи з комп’ютером.

У процесі домінування дистанційності, на нашу думку, мають бути сформовані адекватні моделі технології навчання. У дистанційному, змішаному форматах можуть «міксуватись», як традиційні методи форми викладу навчального матеріалу, так і нові, оптимізовані музично-комп’ютерними технологіями.

Накопичення об’єму знань, ресурсів і творчих можливостей у сфері музично-комп’ютерних технологій у процесі дистанційного навчання формує серйозний вплив не тільки на інформаційний музичний простір, але й, загалом, на створення, фіксацію та виконання музичної інформації. У зв’язку з цим, виникає гостра потреба у спеціалістах-музикантах, що акумулюють і використовують такі знання. Безумовно, головним двигуном розвитку навчальних дисциплін, пов’язаних з МКТ, є розробка нових технологій, інструментарію для творчості, а також дослідницька робота у новітніх методах та прийомах викладання.

В умовах, коли навчання відбувається за допомогою персональних пристроїв, вважаємо що слід обирати ресурси, які максимально сприяють вирішенню музичних завдань. У навчальному процесі РДГУ використовуються наступні форми онлайн комунікації.

Вайбер – є найбільш затребуваний додатком серед студентів та викладачів кафедри естрадної музики РДГУ. Вайбер групи дозволяють здійснювати відео та аудіо комунікацію, відправляти текстові повідомлення іншим користувачам у форматі даного месенджера.

Електронна пошта – це хрестоматійний стандарт сервісу інтернету, що забезпечує листування, інформативний обмін текстами у музичному, графічному, звуковому, відео форматах, у відкритому чи зашифрованому вигляді. Електронна пошта є важливим чинником систематизації навчального процесу.

Використання музичних відео на платформі You Tube – є результатом проектної діяльності студентів напрямку “Музичне мистецтво “ і є однією з форм атестаційної фахової підготовки у ВНЗ. У даному форматі ми можемо презентувати авторські відео-кліпи, участь у Всеукраїнських, Міжнародних конкурсах, кастингах, шоу, музичних олімпіадах, тощо. Такі різноманітні відео-проекти стають підтвердженням активної діяльності творчої молоді, мистецьких досягнень студентів, музичних рекламних візитівок.

У лекційних та практичних курсах музичних дисциплін активно використовується платформа Zoom для форматування відеоконференцій та онлайн спілкування. Дану платформу студенти і викладачі можуть використовувати як додаток на комп’ютері, планшеті, смартфоні. Цей формат дозволяє робити посилання, демонструвати відео, об’єднувати різні форми та методи накопичування знань. Платформа Zoom, Google Meet, Skype активно використовується в дистанційному навчанні із майбутніми магістрами-музикантами міжнародного рівня (КНР).

Фахове музичне навчання на кафедрі естрадної музики РДГУ об’єднує декілька режимів та форм навчального процесу; синхронний та асинхронний,

Синхронний режим налагоджує взаємодію між студентами, які одночасно перебувають в освітньому середовищі онлайн, комунікують за допомогою засобів аудіо та відео конференцій. Заняття відбувається за зразком звичайного, але в режимі реального часу в обраному цифровому середовищі. На відміну від синхронного режиму, асинхронний забезпечує роботу за індивідуальним графіком та в особистісному темпі. Асинхронна форма максимально використовує переваги змішаного навчання, сприяє засвоєнню навчального матеріалу крізь призму власного розуміння студента. Асинхронний режим корисний тим, що вимагає від студентів високого рівня самодисципліни, вміння адаптувати свій час до навчального процесу, формувати знання, вміння та навички у різноманітних комунікативних варіаціях.

Висновки: Реалії сьогодення показали, що гнучко та осмислено перебудовуючи освітнянські процеси з віддаленим форматом комунікації дають можливість утримати ефективність фахової підготовки майбутніх педагогів-музикантів на достатньому рівні у вищому навчальному закладі.

Залучаючи студентів до активної роботи у дистанційному форматі передбачається суттєве зменшення паперового навантаження, швидкий доступ до інтерактивного матеріалу під час лекційних мистецького напрямку та музичних індивідуальних занять, накопичення та систематизації навчального матеріалу, використання веб-ресурсів для поглиблення вивчення навчальних дисциплін, а для викладачів – здійснення оперативного внутрішнього контролю за освітнім процесом.

Ми уважно вивчили умови використання ресурсів, навчальних контентів, онлайн сервісів та окреслили їх додаткові можливості для викладачів. Натомість, вважаємо, що дана проблема є надзвичайно багатогранною і потребує подальшого аналізу, дослідження та доповнення.

Вважаємо, що організація та забезпечення навчального процесу за дистанційною формою навчання в синхронному та асинхронному режимі для всіх здобувачів музичної освіти дозволить сформувати особистісно-орієнтований підхід у навчанні, дозволить студентам глибше проникнути в структури складних музичних процесів, суттєво підвищить рівень навчальних досягнень та інтерес до музичного мистецтва.

Список використаної літератури

Кремень В.Г. (2006) Інформаційно-комунікаційні технології в освіті і формування інформаційного суспільства. *Інформатика та інформаційні технології в навчальних закладах*. №6. С. 5-9.

Дяченко-Богун М. (2014) Активні методи навчання у вищому навчальному закладі. Вип. № 14. С.74-76.

Дичківська І.М. (2004) Інноваційні педагогічні технології: [навч. посібн.]/ . Київ: Академвидав. 320с.

Пометун О.І., Пироженко Л.В. (2004) Інтерактивні технології навчання: Наук.– метод. посібн. Київ: Видавництво А.С.К. 192с.

Кравчена О.С. (2019) Активні та інтерактивні методи в дистанційному навчанні. Київ: ЦППО АПН України. 32с.

Литвинова С.Г. (2020) Соколюк О.М. Використання системи комп'ютерного моделювання в умовах дистанційного навчання: збірник матеріалів. Київ: ФОП Ямчинський О.В. 195с.

Чурпій І.К. (2020) Аналіз особливостей дистанційного навчання та можливість його повноцінної інтеграції у навчальний процес. №4. С.135-139.

References

Kremen V.H. (2006) Informatsiino-komunikatsiini tekhnolohii v osviti i formuvannia informatsiinoho suspilstva [Information and communication technologies in education and the formation of an information society.]. *Informatyka ta informatsiini tekhnolohii v navchalnykh zakladakh*. №6. S. 5-9.

Diachenko-Bohun M. (2014) Aktyvni metody navchannia u vyshchomu navchalnomu zakladi [Active methods of learning in a higher educational institution.]. *Vyp. № 14. S.74-76*.

Dychkivska I.M. (2004) Innovatsiini pedahohichni tekhnolohii [Innovative pedagogical technologies]: [navch. posibn.]/ . Kyiv: Akademvydav. 320s.

Pometun O.I., Pyrozhenko L.V. (2004) Interaktyvni tekhnolohii navchannia [Interactive learning technologies]: Nauk.– metod. posibn. Kyiv: Vydavnytstvo A.S.K. 192s.

Kravchena O.S. (2019) Aktyvni ta interaktyvni metody v dystantsiinomu navchanni [Active and interactive methods in distance learning]. Kyiv: TsIPPO APN Ukrainy. 32s.

Lytvynova S.H. (2020) Sokoliuk O.M. Vykorystannia systemy kompiuternoho modeliuvannia v umovakh dystantsiinoho navchannia [The use of a computer simulation system in the conditions of distance learning]: zbirnyk materialiv. Kyiv: FOP Yamchynskiy O.V. 195s.

Churpii I.K. (2020) Analiz osoblyvosti dystantsiinoho navchannia ta mozhlyvist yoho povnotsinnoi intehratsii u navchalnyi protses [Analysis of the features of distance learning and the possibility of its full integration into the educational process]. №4. S.135-139.

•

УДК 37.091.33:781.42.159

ORCID:0000-0001-5727-2427

ORCID:0000-0002-1555-0836

*Смик Л.,
Цюлюпа Н.*

ДО ПИТАННЯ РОЗВИТКУ ПОЛІФОНІЧНИХ УМІНЬ В УЧНІВ ДИТЯЧИХ МУЗИЧНИХ ШКІЛ

Анотація. В публікації розглядаються питання розвитку поліфонічних умінь піаністів в процесі фортепіанної підготовки, обґрунтовуються принципи та педагогічні умови розвитку поліфонічних умінь та здібностей піаністів на початковому етапі навчання.

У статті окреслюються шляхи формування умінь та навичок, що сприяють удосконаленню поліфонічних здібностей учнів класу фортепіано дитячих музичних шкіл, обґрунтовуються основні прийоми та методи роботи над поліфонічними творами в процесі фортепіанної підготовки.

Ключові слова: поліфонія, поліфонічні уміння, багатоголосся, репертуар.

Annotation. The article presents the phenomenon of polyphony as an artistic method of musical art and a necessary and important attribute of artistic dialogue. Based on the analysis of historical, psychological and pedagogical literature, it was found that all piano music is completely polyphonic, i.e. imbued with elements of polyphony. Therefore, the formation of young pianists' ability to perceive and reproduce polyphonic music is of great importance. That is why the mastery of polyphonic material should be one of the permanent types of educational work with students of the first year of study in specialized music institutions of all levels.

The paper examines the development of polyphonic thinking of pianists in the process of piano training, substantiates the principles and pedagogical conditions for the development of polyphonic skills and abilities of pianists at the initial stage of training, and identifies the specifics of the development of polyphonic thinking in the development of a pianist as a performer.

Наукове видання

**МИСТЕЦЬКА ОСВІТА
ТА РОЗВИТОК ТВОРЧОЇ ОСОБИСТОСТІ**

Збірник наукових праць

Випуск 9

Відповідальний за випуск
Сверлюк Ярослав Васильович

Технічний редактор
Віталій Власюк

*Редакційна колегія не завжди поділяє погляди авторів,
висвітлені у збірнику.
За достовірність фактів, точність цитат та можливі помилки
повну відповідальність несуть автори опублікованих матеріалів.*

Підписано до друку 10.06.2023 р. Формат 60x84 1/16. Папір офсет.
Гарнітура «Times». Друк офсет. Ум. друк. арк. 10,0. Наклад 100 пр. Зам. 43.
Видавництво «Волинські обереги».

33028 м. Рівне, вул. 16 Липня, 38; тел./факс: (0362) 62-03-97;
e-mail: oberegi97@ukr.net

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру суб'єкта
видавничої справи ДК № 270 від 07.12.2000 р.

Надруковано у друкарні видавництва «Волинські обереги».